

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingová č. 4, proti odporkyni **Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, **o majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 8 C 195/2012, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 6. novembra 2012, sp. zn. 17 NcC 638/2012 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 20. februára 2013, sp. zn. 17 NcC 39/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konania sa **z a s t a v u j ú**.

Odporkyni nepriznáva právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 6. novembra 2012, sp. zn. 17 NcC 638/2012 podľa § 16 ods. 1 O.s.p. rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Prievidza, JUDr. Valéria Píšová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 8 C 159/2012.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 20. februára 2013, sp. zn. 17 NcC 39/2013 podľa § 16 ods. 1 O.s.p. rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Prievidza, JUDr. Ľubica Chmelanová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 8 C 195/2012.

Proti obom uzneseniam podala dovolanie navrhovateľka, ktorá s rozhodnutiami nesúhlasila. Napadnuté uznesenia označila za neplatné a porušujúce jej ústavné a zákonné práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o opravnom prostriedku navrhovateľky, skúmal najskôr, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Dospel pritom k záveru, že vo veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a preto treba konanie o dovolaní žalobcu zastaviť.

Z ustanovenia § 16 ods. 1 tretia veta O.s.p. vyplýva, že o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne nadriadený súd v senáte.

V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniam, ktorými Krajský súd v Trenčíne ako súd nadriadený Okresnému súdu Prievidza (nie ako súd odvolací) rozhodol o námietke zaujatosti voči sudkyňiam Okresného súdu Prievidza (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1 O.s.p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

V ostatne citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je upravená funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o dovolaniach vtedy, ak je dovolaním napádané *rozhodnutie krajského súdu vydané v odvolacom konaní*. Zhodne s tým je podľa § 236 ods. 1 O.s.p. spôsobilým predmetom dovolania len právoplatné rozhodnutie *odvolacieho* súdu, teda rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Rozhodovanie krajského súdu o námietke zaujatosti podľa § 16 ods. 1 O.s.p. nemožno považovať (zamieňať) za rozhodnutie odvolacieho súdu. Krajský súd v konaní o námietke zaujatosti rozhoduje ako nadriadený súd príslušnému okresnému súdu. Keď rozhoduje o tom, či sudca okresného súdu je alebo nie je vylúčený, koná tak nie na základe odvolania, ale na základe zákonom predpokladaného postupu. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Rozhodovanie krajského súdu ako súdu

nadriadeného sa deje v zmysle organizačných vzťahov vo vnútri sústavy súdov, teda nie v rámci inštančných vzťahov; na tieto zásadné rozdiely napokon veľmi jasne upozornil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 14. januára 2004, sp. zn. III. ÚS 164/03.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaniach, ktorými boli napadnuté predmetné uznesenia krajského súdu ako nadriadeného súdu, lebo sa tu nejedná o rozhodnutia, ktoré by boli vydané v odvolacom konaní. Rozhodnutie nadriadeného súdu vydané v konaní o vylúčenie sudcu (§ 16 ods. 1 O.s.p.) je síce rozhodnutie konečné, ale je vynesené mimo rámca inštančného postupu; v takomto prípade krajský súd nekonal ani ako súd prvého stupňa a ani ako súd odvolací. Proti takému rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny opravný prostriedok, teda ani dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok účastníka. Vyslovený záver o chýbajúcej funkčnej príslušnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky platí preto i v prípade, že podanie navrhovateľky – opravný prostriedok by sa neposúdil ako dovolanie, ale ako odvolanie. Ďalším záverom, ktorý z takéhoto stavu vyplýva, je, že nejestvuje žiadny funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť. Tieto závery sú v úplnej zhode s konštantnou judikatúrou zaujatou k danej otázke (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 20/97, publikované v časopise Zo súdnej praxe v čísle vydania /zväzku/ 4 ročník 1998 na strane 81, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo176/2009 z 13. novembra 2009 a sp. zn. 1 Cdo 63/2010 z 28. mája 2010).

So zreteľom na to, že dovolania navrhovateľky smerujú proti takým uzneseniam krajského súdu, kde nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (a ani žiadneho iného súdu) o nich rozhodovať, nezostalo iné riešenie, než aby pre uvedený neodstrániteľný nedostatok podmienky konania bolo konanie o týchto opravných prostriedkoch v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 243c O.s.p. zastavené. Rešpektovanie

citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010, č. k. IV. ÚS 389/2010-14).

Navrhovateľka z procesného hľadiska zavinila, že sa konania o dovolaniach museli zastaviť a preto jej vznikla povinnosť nahradiť odporkyni trovy tohto konania. Najvyšší súd odporkyni však nepriznal náhradu trov tohto zastaveného konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 243b ods. 5 prvá veta v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 23. mája 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová